

ECLI	ECLI:NL:RVS:2020:1184
Datum uitspraak	6 mei 2020
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 19 mei 2016, kenmerk 2015-005760, heeft het college van gedeputeerde staten van Gelderland aan Staatsbosbeheer Regio Oost krachtens artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 een vergunning verleend voor de herontwikkeling en exploitatie van het voormalige zendercomplex Radio Kootwijk, gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe. Het complex bestaat uit een aantal gebouwen, waaronder het monumentale voormalige zendstation Radio Kootwijk met annexe bebouwing, een voormalig hotel en de woningen van het dorp Radio Kootwijk, en uit het omliggende terrein. Het complex is gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe. Het zendstation vormde in de eerste helft van de 20e eeuw een belangrijke telecommunicatieverbinding tussen Nederland en zijn toenmalige koloniën, met name Nederlands-Indië. Een deel van het complex was tot 2005 in gebruik en in beheer bij KPN. In 2004 en 2009 is het complex in delen overgedragen aan Staatsbosbeheer, die nu de eigenaar van het gehele complex is.

Persbericht

Natuurvergunning voor herontwikkeling Radio Kootwijk niet in orde

De herontwikkeling van het voormalige zendercomplex Radio Kootwijk op de Veluwe kan niet doorgaan. De natuurvergunning van het college van gedeputeerde staten van Gelderland is voor het grootste deel vernietigd vanwege de gevolgen voor de natuur. Dat blijkt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van vandaag (6 mei 2020). Stichting Werkgroep Milieuzorg Apeldoorn was tegen de natuurvergunning in beroep gekomen en krijgt dus gelijk.

Toename van stikstofneerslag

Het complex ligt midden in het Natura 2000-gebied Veluwe. Het hergebruik van het complex en de aanleg en het gebruik van nieuwe parkeerplaatsen zorgen voor een toename van verkeer, en daardoor voor meer stikstofneerslag op de natuur. Dat heeft negatieve gevolgen voor de natuurwaarden in het gebied, zoals beschermde heide en bos waar beschermde vogels leven. Omdat de Veluwe is aangewezen als Natura 2000-gebied, moet echter voorkomen worden dat de 'natuurlijke kenmerken' daarvan worden aangetast.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve gevolgen voor de beschermde natuur te voorkomen, bevatte de natuurvergunning zogenoemde mitigerende maatregelen. Het ging onder meer om plaggen, het verwijderen van exoten of het verwijderen van bestaande gebouwen en verhardingen. Maar die maatregelen mogen alleen meetellen, als ook vaststaat dat ze daadwerkelijk effect hebben. Van in ieder geval een deel van de maatregelen is dat nog niet zeker, omdat ze nog niet waren uitgevoerd. Daarom mochten die 'mitigerende maatregelen niet in de passende beoordeling worden betrokken' en staat niet vast dat de herontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de Veluwe.

Geen gebruik van PAS, maar wel aangehouden

Hoewel voor de herontwikkeling van het zendercomplex destijds géén gebruik is gemaakt van het Programma Aanpak Stikstof (PAS), is de behandeling van deze zaak wél aangehouden in afwachting van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak over het PAS in mei vorig jaar. Daarin kwam namelijk ook de vraag aan de orde of positieve gevolgen van mitigerende maatregelen die nog in de toekomst moeten worden uitgevoerd, in de beoordeling van een project mogen worden meegenomen. Uit die uitspraak volgt dat dit niet het geval is, als de maatregelen nog niet zijn uitgevoerd. In de uitspraak van vandaag is daarbij aangesloten.

Vijf projecten

De natuurvergunning voor de herontwikkeling van het voormalige zendercomplex was opgedeeld in vijf projecten. Vier van de vijf projecten kunnen nu niet doorgaan; alleen het project voor de landschappelijke herinrichting van het complex blijft overeind. In de projecten 1 en 2 zou een aantal bestaande gebouwen worden gerestaureerd en gerenoveerd, waaronder het monumentale zendgebouw en de sloop en herbouw van een bunker. Het was de bedoeling om deze gebouwen geschikt te maken voor zakelijke en culturele bijeenkomsten en voor horeca- en hotelfaciliteiten. Daarnaast zouden er een paar zorgwoningen komen. Projecten 3 en 4 maakten de aanleg van twee parkeerplaatsen en een aanpassing van de bestaande fiets- en wandelroutes mogelijk.